

IZVRŠNI SVET OBČINSKE SKUPŠČINE

Nad gospodarstvom črni oblaki?

Za poslovanje bežigrskega gospodarstva v letošnjih prvih treh mesecih je značilno poslabšanje likvidnosti in počasnejša rast industrijske proizvodnje. Že v prvih treh mesecih smo presegli polovico predvidene rasti cen. Zadržali smo neusklajeno delitev glede na planska razmerja.

Spet ugotovljamo, da vsi pozitivni učinki rasti nimajo rezultatov v intenzivni rasti sredstev razširjene reprodukcije. Še nadalje naraščajo prispevki za delovne skupnosti skupnih

služb, saj je vsak delavec v povprečju za njih izločil 1908 din dohodka. Pri neto akumulaciji je predvsem razveseljiv intenziven skok v industriji.

V prvem trimesečju je 9 gospodarskih in ena negospodarska ozd imela za 53 milijonov din izgub, ki pa so predvsem sezonskega značaja.

Osebnih dohodkov je znašal povprečno 7111 din, vendar nominalno povečanje zaradi velikega porasta življenjskih stroškov pomeni dejanski padec življenjske ravni za 2,5 odstotka.

V občini imamo 20 ozd, od tega 5 skupnih služb, kjer so osebni dohodki naraščali hitreje kot produktivnost dela.

Ekonomičnost poslovanja še nadalje izkazuje visok nivo.

Likvidnost gospodarstva pada, najbolj pa je zaskrbljujoče dejstvo, da so se nekrute terjatve povečale kar za 70 odstotkov. Zadolženost narašča, saj so se krediti v letu dni povečali za 40 odstotkov. Postavljene meje akumulativnosti ni doseglo 28 ozd, kar pomeni, da niso dobro gospodarile. Med njimi je 11 takih, ki niso dale v rezervni in poslovni sklad niti dinarja.

Izvršni svet občinske skupščine je po obravnavi analize gospodarjenja sprejel več sklepov in priporočil. Vse ozd, ki so v prvem četrtletju zaradi nedoseženega dohodka izkazovale izgubo, in tiste, ki so poslovale z motnjami po kriteriju akumulativnosti, morajo izdelati program za odpravo izgub ali motenj. Za program so zadolženi individualni poslovodni organi, obravnavati in sprejeti pa ga mora tudi delavski svet. V izdelavo programov naj se vključijo tudi vodje delegacij za zbornice občinske skupščine. Skupno z družbenopolitičnimi organizacijami so za »kritične« ozd imenovali trojke, ki so zadolžene za pregled njihovih težav. V 15 ozd, kjer osebni dohodki naraščajo hitreje od produktivnosti dela, morajo z ustreznimi sklepi zagotoviti usklajeno gibanje osebnih dohodkov za delovne skupnosti skupnih služb Iskra Avtomatika, Termika, GP Bežigrad, Dinos in Lesnina, kjer je rast osebnih dohodkov med 28 in 43 odstotki, morajo individualni poslovodni organi in delavski sveti podati ustrezno poročilo.

D. B.

Ljubljana leta 1978: 1,5 učne izmene v osnovnih šolah, 13.500 otrok v vzgojno-izobraževalnih organizacijah, 106.000 obiskovalcev predstav Drame SNG, 50.000 redno aktivnih občanov v telesnokulturnih organizacijah, 235 zdravnikov, stopnja rasti zaposlovanja 3,8 odstotka, 38.800 upoko-jencev. So to številke, ki zagotavljajo uresničitev načrtovanih razmerij v družbenih dejavnostih v letu 1980? Srednjeročni plan se bliža svoji (ne)u-resničitvi, le še prihodnje leto je nekaj možnosti za spremembe, ki nam bodo morda omogočile zadovoljstvo nad opravljenim delom.

Kako smo uresničevali cilje v srednjeročnem razvoju družbenih dejavnosti se niso spraševali le politiki in strokovnjaki s teh področij, ampak predvsem neposredni uporabniki (in plačniki) teh storitev, še posebno tani, ko so ob koncu ostali še celo presežki nad dogovorjenimi sredstvi. Poračun presežkov nad dogovorjenimi sredstvi je narejen, poročila o opravljenih nalogah v letih 1976-1978 pa dajejo tudi dokaj dobro sliko stanja v družbenih dejavnostih.

IZOBRAŽEVANJE

Na področju izobraževanja kažejo številke dobre rezultate: že zdaj je v naših šolah pouk v 1,5 izmene, čeprav smo to načrtovali za leto 1980; v prodalšanem bivanju je že 26,2 odstotka otrok (plan 1980: 20%), v celodnevni osnovni šoli pa 7,8 odstotka, kar je že blizu načrtovanim 10 odstotkom za leto 1980. Še nekaj ugodnih številčnih podatkov: učni uspeh se je dvignil na 99,1, kvadratura šolskega prostora se je povečala za 38 tisoč kvadratnih metrov – na 208 tisoč kvadratnih metrov, seveda pa se je sorazmerno temu – načrtovano – povečalo tudi število delavcev v osnovnih šolah, skoraj za 500.

OTROŠKO VARSTVO

Otroško varstvo si oglejmo skozi prizmo bežigrskih podatkov. Od 4200 otrok jih je bilo leta 1975 1956 vključenih v otroško varstvo, lani pa 2508, kar za planom zaostaja za 6 odstotkov. Za leti 1977 in 78 je bilo predvidenih v Ljubljani 3472

V DRUŽBENIH DEJAVNOSTIH V LJUBLJANI

Tri »debela« planska leta?

mest za otroke v novih vzgojno-izobraževalnih organizacijah, prevzeli pa so jih le slabo polovico; to ima za posledico tudi okrog 6900 odklonjenih prostov za sprejem otrok v lanskem septembru, kar je povečanje glede na 4100 odklonjenih prostov v letu 1975. V primerjavi s srednjeročnim planom je vključevanje otrok do 3 let starosti v varstvene družine zelo v zaostajanju, predvsem bo tu potrebno večje angažiranje krajevnih skupnosti z vsemi družbenopolitičnimi in vzgojnimi organizacijami.

KULTURA

Sestavljalci poročila o kulturnih dejavnostih v našem mestu ugotavljajo, da smo priča spodbujanju umetniške tvornosti na vseh ravneh, poklicnih in ljubiteljskih, in da je kulturnoumetniška tvornost humanistično usmerjena. Kultura se čedalje bolj demokratizira, umetniški dosežki prihajajo v množično uporabo, število neposrednih uporabnikov nenehno narašča. Ljubiteljska dejavnost se je gmotno in organizacijsko okrepila, urejajo kadrovska in organizacijska neskladja v strukturi, rešeni pa je tudi nekaj prostorskih problemov: obnova stavbe Opere in baleta, nova Jakopičeva galerija, začetek del pri gradnji doma Ivana Cankarja in tako dalje.

TELESNA KULTURA

Delegatski sistem in samoupravni odnosi v telesni kulturi sicer še niso zaživi v celoti, preobrazba na tem področju pa že daje prve rezultate. V osnovnih telesnokulturnih organizacijah je redno aktivnih že skoraj 17 odstotkov vseh Ljubljančanov, v drugih oblikah aktivnosti pa sodeluje vsak četrti prebivalec našega mesta. Še najmanj smo naredili za mladino v vzgojnoizobraževalnih ustanovah. Napredek je sicer dosežen pri telesnokulturni vzgoji predšolskih otrok, kjer se je športna značka že uveljavila, šolska športna društva bodo v kratkem pričela delati po ustrežnejših programih, medtem ko se pogoji za srednješolsko mladino še niso spremenili. Napredek na področju vrhunskega športa je očiten, še bolj pa zaostajanje na področju telesnokulturnih objektov: namesto da bi povečali telesnokulturne površine od leta 1975 za 65 odstotkov, nam je to uspelo le za dober odstotek!

SOCIALNO SKRBSTVO

Glavni poudarek razvoja socialnega skrbstva v tem srednjeročnem načrtu je bil na urejanju dejavnosti v enotnem ljubljanskem prostoru in del-

no na dvigu ravni oblik varstva socialnega skrbstva. V programu drugega samoprispevka so bili zajeti štirje domovi za ostarele občane, od katerih v Šiški in za Bežigradom že delujeta, lani pa so pričeli graditi tudi prizidek na Bokalah. Še precej pa bo treba storiti pri organizaciji oskrbe starejših občanov in se natančneje dogovoriti glede cen tovrstnih dejavnosti. Posebno pomembno delo je bilo opravljeno pri skrbi za odrasle duševno prizadete občane, ki se vključujejo v delavnice pod posebnimi pogoji, zlasti v Demc strazijsko eksperimentalni center, ki se je precej razširil. Nove naloge pa so prinesli tudi zakon o socialnem skrbstvu, zakonski zvezi in družinskih razmerjih, o izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju in drugi.

ZDRAVSTVO

Naraščanje števila prebivalcev v vseh občinah mesta Ljubljane razen v Centru ni šlo v korak z možnostmi razvoja zdravstvene mreže. V vseh štirih občinah pa je bila glede na izjemno naraščanje števila koristnikov močna tudi stagnacija opreme in kadrov: od leta 1975 do 78 se je povečalo število zdravnikov z 207 na 235, zobozdravnikov s 159 na 170 in farmacevtov 62 na 71. Za Bežigradom se je lani odstotek splošnega ambulantnega in dispanzerskega zdravljenja zmanjšal na 17,4 odstotka, specialističnega zdravstvenega varstva na 13,4 odstotka, bolnišnično zdrav. varstvo je poraslo na 39,1 odstotka, zobozdravstveno na 7,6 odstotka, zdravlila in injekcije na recept pa predstavljajo 11,5 odstotka. Vsa ta gibanja so dokaj ugodna.

ZAPOSLOVANJE

Delo skupnosti za zaposlovanje zajema pomembne naloge na področju poklicnega usmerjanja, kjer so zelo pomembni informiranje, zbiranje podatkov ter svetovanje in zaposlovanje. Število zaposlenih se je v treh letih večalo s povprečno stopnjo 2,9, hitreje v negospodarstvu kot v gospodarstvu. Od 181.000 zaposlenih jih je bilo konec lanskega leta 101.114 brez dela, tako da problem brezposelnih v našem mestu ni pereč.

POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Povprečna stopnja rasti števila upoko-jencev je za Ljubljano nekoliko nižja od stopnje rasti za celo republiko, saj znaša le 1,2 odstotka, medtem ko je v Sloveniji 2,3 odstotka. Kar zadeva gmotni položaj upoko-jencev skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja dosledno izpolnjuje dogovorjeno politiko, saj so bile pokojnine vedno valorizirane v skladu s povečanjem nominalnih osebnih dohodkov delavcev v združenem delu. Na področju invalidskega varstva pa se je s povečanimi naporji in tudi sredstvi za rehabilitacijo, poklicno prekvalifikacijo ter z zaposlovanjem delovnih invalidov v skladu z njihovo delovno zmožnostjo ter z izboljšano preventivno dejavnostjo občutno zmanjšala stopnja rasti invalidskih upoko-jencev. Skupnost pa se je soočila tudi s 24 zahtevki za beneficiranje delovne dobe za 266 delovnih mest. Delo pri tem je zelo obsežno, tako da bo odgovornim vzelo še veliko časa. Za minulo obdobje pa je med problemi zlasti značilno pomanjkanje strokovnih kadrov, problem pa je zaostajanje še prostorska stiska, ki so jo lani že rešili.

V ljubljanskih občinah prejema pokojnino 1591 kmetov, od tega za Bežigradom 144, kar pomeni za mesto stopnjo rasti 2,6 v zadnjih treh letih. Na področju starostnega zavarovanja kmetov je še vrsta nejasnih vprašanj, ki jih bo treba sistemsko rešiti. Natančno bo treba opredeliti pojem zavarovanja, postavlja se vprašanje sistemske rešitve »Ena kmetija-ena pokojnina«, dosledno bo treba uresničevati zakon o preživninskem varstvu. Pomemben korak pri zagotovitvi sodnega varstva zavarovancev te skupnosti pa pomeni ustanovitev posebnega samoupravnega sodišča združenega dela za področje pokojninskega zavarovanja. Značilno za starostno zavarovanje kmetov pa je, da se število kmetov – zavezancev za plačevanje prispevkov iz leta v leto zmanjšuje, istočasno pa raste število upravičencev za pokojnine. Zato bo solidarnost delavcev in drugih delovnih ljudi v prihodnje dobila še toliko večji pomen, saj bo treba s presežkom solidarnostnih sredstev v višini 60,4 milijona dinarjev pokriti primanjkljaj v prilivu prispevkov kmetov zavarovancev – to pa predstavlja povečanje solidarnostnih sredstev pri pokrivanju odhodkov skupnosti.

»Moj domek«

Na zadnji seji odbora za financiranje krajevnih skupnosti so precej burno razpravljali o razdelitvi razpoložljivih finančnih sredstev. Največ besed se je sukal okoli sredstev za že zgrajene ali bodoče družbene domove krajevnih skupnosti. Tako so odplačala anuitet za dom v krajevni skupnosti Savsko naselje izredno visoka, saj so zgradili prevelik dom, ki danes gotovo ne služi svojemu namenu. Odbor je sicer odobril solidarnostna sredstva za odplačilo kreditov, res pa je, da bo krajevna skupnost še lep čas plavala v dolgovi.

Pri družbenem domu krajevnih skupnosti Stadion pa je problem ureditev okolice. Predstavniki krajevnih skupnosti so sredstva za ureditev parkirnih prostorov in okolice že odobrili, vendar z resnim pomislekom, da bi morali kljub vsemu osnovne dejavnosti imeti prednost.

Na seji so predstavniki manjših krajevnih skupnosti spraševali kaj je z ureditvijo skupne finančne službe. Dejstvo je, da je na voljo okoli 700.000 din in da so strokovne službe pripravile ustrezen samoupravni sporazum. Vendar tega sporazuma v večjih krajevnih skupnostih niso potrdili, kar kaže, da želijo še naprej poslovati po starem.

Pri vsem tem ne moremo mimo ugotovitve, da zagotavljanje investicijskih sredstev za domove krajevnih skupnosti ne spodbuja tiste njihove dejavnosti, ki si je vsi želimo. V bodoči preobrazbi krajevnih skupnosti, ki bodo imele do 3000 prebivalcev, pa verjetno ne bo prostora za prevelike družbene domove.

D. B.

Nove tovarne na Črnučah

Izvršni svet občinske skupščine je ocenil okvirne programe možnih investicij na zadržalnem otoku BP – 10 na Črnučah, kjer bodo v novem srednjeročnem obdobju izvajali velike investicije v naši občini. Pri izbiri možnih investicij bodo upoštevali potrjeno družbeno gospodarsko usmeritev v prestrukturiranje gospodarstva v korist čistih proizvodnih dejavnosti. Potrebno pa bo tudi usklajevanje med investitorji, saj je nesporeljivo, da na primer na istem območju gradimo tri betonarne različnih gradbenih podjetij.

Na predlog oddelka za gospodarstvo je izvršni svet ugotovil, da tem zahtevam ustreza

sedem okvirnih investicijskih programov ozd. Od njih zahteva, da v roku enega meseca predložijo soglasje delavskega sveta za nameravano investicijo.

Gradbeno podjetje Obnova namerava investirati v tovarno stanovanj ter drugih betonskih polizdelkov. Elektrotehna toz Digital ima izdelan projekt za proizvodnjo računalniških sistemov Delta, kar bo tudi največja investicija za Bežigradom. IMP DO Klimat namerava zgraditi tovarno klimatskih in prezračevalnih naprav. IMP DO EMOND bo razširil obstoječo proizvodni program, IMP toz Zastopstva pa bo investirali v nove proizvodne, skladiščne in upravne objekte.

SGP Slovenija ceste namerava zgraditi tovarno montažnih elementov, vendar je pri tem podjetju situacija najbolj nejasna, še posebej zaradi zemljišč. Cankarjeva založba bo investirala v objekte proizvodno skladiščne namena, prav tako pa tudi Elektronabava.

Vendar v programih izražene prostorske potrebe prese-gajo razpoložljive zadržalne površine, zato je izvršni svet poznal vse našteje ozd, da skupno s Sosesko in Zavodom za družbeni razvoj preverijo vse možnosti racionalnejše in intenzivnejše izrabe prostora ter uskladijo potrebe z razpoložljivimi površinami.

DANE BESEDNJAK

Vzemi si čas ne življenja

Kolesa so postala v sedanjih parnih in neparnih dneh prava moda. Na dan smo privlekli vse, kar še zmora voziti po dveh gumah. Nemalokrat tudi na račun lastne varnosti. Ta kolesa smo slikali pred stolpnico na Vodovodni cesti. Tistole kolo v sredini al oglejte. Brez blatnikov, to sicer ni hudo, toda ne blatnikov je tudi odbojno steklo, brez zavore, brez luči. Očitno se s takim kolesom ne vozi starjši, ampak mlajši občan. Ta občan ima tudi starše, ki so očitno že videli kolo, s katerim se prevažajo njihov naraščajnik. Ali ne bi za varnost tega naraščajnika dali tistih nekaj deset dinarjev, kolikor stane najnujnejša oprema za varno vožnjo s kolesom? In se izognili slabi vesti ob možni nesreči. Samo v letošnjem maju je v Sloveniji namreč umrlo kar 10 kolesarjev!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SRS

Več možnosti za obrtnike

Novi obrtni zakon, ki je začel veljati v začetku leta, je prepustil ureditev nekaterih problemov posameznim občinskim skupščinam in njihovim izvršnim svetom. Dosedaj veljavno interno občinsko zakonodajo

bo potrebno uskladiti z novim zakonom do 21. januarja 1980.

Izvršni svet bežigrske občinske skupščine se je seznanil s spremembami in naloga-mi na tem področju. Vse zade-

ve, ki jih bo zajel en odlok, bodo proučili z vso pozornostjo, saj pri vseh možnostih, ki jih ponuja novi zakon, ni vseeno, katere dejavnosti in na katerem področju bomo razvijali.

D. B.